

Seniorbladet

Organ för Arbetsmiljöseniorerna, Seniorföreningen vid
Arbetsmiljöverket och Arbetslivsinstitutet.

Nr 1, 2016

Redaktör: Arne Stråby

Kommande aktiviteter inom Arbetsmiljöseniorerna

Bergrummet Skeppsholmen

Utställningen Staden vid Sidenvägen

Datum: Fredag 29 januari kl 14.30.

T-bana Kungsträdgården, ev buss 65 sedan.

Anmälan senast 22 januari till Kerstin Wahlberg, kerstin.wahlberg@telia.com

Besök vid Armémuseum

Datum: Tisdag 23 februari kl 13.00.

Riddargatan 13, T-bana Östermalmstorg.

Utställning om beredskapstiden. Fri entré.

Anmälan till Annika Hultin senast den 18 februari. E-mejl: annika5.hultin@telia.com

Årsmöte

Datum: Torsdag 17 mars kl 12.00.

Plats: Arbetsmiljöverket, Lindhagensgatan 133. Efter mötesförhandlingar blir det något anförande och kaffe.

Anmälan senast den 12 mars till kerstin.wahlberg@telia.com

Besök vid konstmuseet Artipelag

Datum: 27 april kl 12.30

Utställning Arvet, Andy Warhol. Kostnad: inträde 100 kr, föreningen betalar guidning.

Anmälan till Yvonne Göpel senast den 13 april, yvonne.gopel@gmail.com

Utflykt till Enköpings trädgårdar

Datum: 24 maj kl 13

Vi besöker trädgårdar och doktor Westerlunds museum. Detaljer om samling och färdstätt ges separat.

Ordföranden har ordet

Gott nytt år. Vi hoppas väl alla att det nya året ska bli lugnare och fredligare än 2015.

Mudite Hoogland Krasts och jag var med på avtackning av Bernt Nilsson den 17 december. Bernt har ofta medverkat på våra möten med aktuella uppdateringar av verksamheten vid AV. Vi kommer att sakna detta men välkomnar honom i föreningen som senior.

Styrelsen planerar ett program för våren. Vi hoppas att ni ska tycka att det blir intressant. Första besöket blir i Bergrummet på Skeppsholmen där vi får en resa bakåt i tiden till en stad vid Sidenvägen i Kina under Tangdynastin (ungefär år 600-900). I slutet av februari får vi på Armémuseum uppleva hur vardagslivet kunde vara under beredskapstiden/andra världskriget. Till årsmötet i mars planerar vi som vanligt att få några inslag från AVs verksamhet.

I slutet av april har vi ordnat ett besök till Artipelag på Värmdö. En gemensam utflykt till Enköpings trädgårdar i slutet av maj är också på gång.

Yvonne Göpel är ny medlemsansvarig. Ny eller ändrad e-postadress ska anmälas till yvonne.gopel@gmail.com. Medlemsavgiften om 100 eller 20 kr uppmanas du så snart som möjligt sätta in på plusgiro 2 06 93-8 senast till årsmötet i mars. Så slipper vi tjata.

Kerstin Wahlberg

Vandring i Gamla stan

16 september samlades ett 20-tal seniorer för en guidad vandring i Gamla stan. Den utgjorde Stockholms ursprungliga stadskärna och grundades redan på 1200-talet. I nästan en och en halv timme förde en kunnig guide oss genom gatorna och berättade för oss om stadens historia och viktiga händelser.

Vi fick uppleva en resa från tiden för Stockholms födelse, den första bebyggelsen, varför staden anlades just där och fick namnet Stadsholmen. Guiden berättade också hur den såg ut med stadsmur och galbacke.

Vi vandrade genom Gamla stans slingrande och backiga gator och gränder. Vi stannade på en del viktiga platser t.ex. Stortorget, Slottsbacken och Köpmantorget med S:t Göran-statyn. Hur staden såg ut för flera hundra år sedan fick vi berättat, om några särskilt betydande gator och hur människorna levde där. Vi fick höra om Helvetesgränd och om bödeln och rackarna, avrättningar och straff. Vår guide berättade om Stockholms blodbad och om Gustav Vasas planer för Storkyrkans utseende och mycket mer. Vi fick också ta del av legender och anekdoter.

Efter vandringen var det gott med en kopp kaffe på något av kaféerna vid Stortorget. Gruppen var mycket nöjd med vandringen och att ha fått ta del av Gamla stans spännande historia.

Mudite Hoogland Krasts

Välbesökt höstmöte

Arbetsmiljöseniorerna höll sitt höstmöte den 17 november, och ett 40-tal medlemmar hade mött upp för att träffas och hålla mötesförhandlingar. Vi fick också lyssna på anföranden av Gunni Ekdahl från Arbetsmiljöinspektionen och av Arbetsmiljöverkets nya generaldirektör Erna Zelmin-Ekenhem.

Själva höstmötet avverkades i normal takt, och vi fick information om vad som har hänt sedan sist i föreningen och lite om det kommande också. Därefter vidtog den alltid populära punkten kaffe med dopp och tillhörande mingel i lokalerna.

Gunni Ekdahl berättade så om sin verksamhet som inspektör under mer än 20 år. Rätt mycket har ändrats under åren: organisation, arbetsmetoder och ändringar som följer av det förändrade samhället. Nedskärningar som har gjorts under åren påverkar förstås både inspektionen av arbetsplatserna och inspektörernas egen arbetsmiljö.

Erna Zelmin-Ekenhem blev verkets nya generaldirektör hösten 2014. Efter ett år på den posten känner hon sig varm i kläderna och ser vilka utmaningar man står inför.

Erna berättade kort om sin bakgrund, jurist med lång erfarenhet från arbete i regeringskansliet och myndigheter. Hon kommer närmast från Rättsmedicinalverket.

Arbetslivet förändras ständigt, och dagens aktuella frågor som stora flyktingströmmar och terrorhot påverkar oss. Om folk nu blir rädda för att åka tunnelbana, hur är det då för dem som kör tågen, städar eller arbetar med något annat där?

Ja, det finns nog mycket att göra för henne i hennes nya position, och vi kan bara önska henne lycka till. Kerstin tackade henne med en blomma vid mötets slut, nästa sida.

Arne Stråby och Kerstin Wahlberg

Erna får en blomma av Kerstin

En upplevelse på Folkoperan

Arbetsmiljöseniorernas förträffliga teaterombud Lena Papaianou hade ordnat ett gemensamt besök på Folkoperans föreställning av Verdis "La Traviata" den 22 oktober. Vi var 15 som kom, och det blev en fantastisk upplevelse med denna gamla opera, nu lite omarbetad och regisserad i en modernare form.

Redan innan föreställningen fick vi uppleva något av den i teaterns foajé, som bilden visar. En liten orkester, flera sångare och rörliga bilder av detsamma på en bioduk.

Sedan började det på riktigt i salongen. En stor ensemble, stor orkester och ett fantastiskt spel. Särskilt imponerades man nog av huvudrollen Violetta, som sjöngs av Julia Sporsén. En mycket krävande roll med en röst som fyllde salongen. Jeremy Carpenter gjorde också en god insats som Germont.

Vi som var där uttrycker ett varmt tack till Lena för en lyckad kväll!

Arne Stråby

Besök på Sjöhistoriska museet

Drygt 20 personer hade hörsammat inbjudan till Sex & the Sea på Sjöhistoriska museet den 8 december. Utställningen har lite karaktär av en konstillation. Den bygger på en rad intervjuer med sjömän. Guiden visade oss runt bland föremål och konst med anknytning till sjömannens, fantasier och myter men inte minst deras inte sällan brutala verklighet. Genom en film på tre sidor av visningsrummet fick vi ta del av de olika sjömannens berättelser. Det var spännande - men lite trångt och svårt att följa!

Kerstin Wahlberg

Bernt Nilsson avtackades den 17 december av Mudite och Kerstin

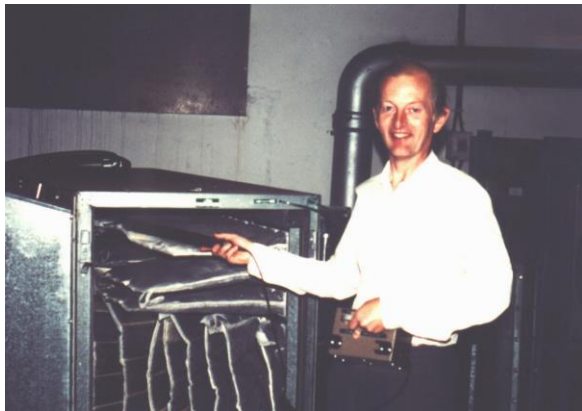
Ett arbetsmiljöminne

Vi pensionärer kastar gärna blickarna bakåt. En lång verksamhet i arbetsmiljöns tjänst ger många minnen. Nu tänker jag närmast på våren 1986, 30 år sedan i år. Det var då som en kärnreaktor i Sovjet havererade och spred radioaktivitet över stora delar av Europa. Det påverkade även arbetsmiljön för många.

Tidningarna skrev om radioaktivt nedfall och cesium. Oroliga människor ringde till Strålskyddsinstitutet, som försökte svara men drunknade i samtal. De som oroades för sitt arbete ringde till Arbetarskyddsstyrelsen i stället och kom då vanligen till min telefon. Hur var det med nedfall i hängrännor vid takarbete, var det farligt att kratta löv med nedfall, och hur var det med radioaktivitet i ventilationsfilter?

Ja, man får svara så gott man kan. Att byta ventilationsfilter där radioaktiviteten har fastnat kräver nog andningsskydd. Det kan vara ett dammande jobb, och andningsskydd är bra även normalt.

Men här fanns nog plats för en liten kontroll. I vårt hus vid Västra skogen fanns förstås ventilationsfilter högst upp. Några avancerade mätinstrument hade vi inte, men man får som Kajsa Varg ”taga vad man haver”. Sagt och gjort. Ventilationsfrågor hörde till Allmänna byrån då, men vi samarbetade. På bilden här kan vi se när jag har ryckt ut för att kolla vår arbetsmiljö, låt vara att det inte var vi som skulle byta de filtren.

Inte oväntat var det betydligt mer radioaktivitet i de filter där luft från laboratorier

och dragskåp hade passerat. Vår dåvarande forskningsavdelning hade ju sådan verksamhet i huset då. Det var mycket större luftmängder som passerade där än i den luft som kom från kontorsrummen.

Lite senare på säsongen uppstod en diskussion om värmekraftverken. Man eldade med en del flis från ris i skogen. Vissa trakter i landet hade tyvärr fått rätt betydande nedfall. Personal vid verken var oroade, och man kom med krav på dosimetrar för att få någon övervakning.

Yrkesinspektionen i Härnösand fick många frågor och krav om detta. Vad skulle man svara? Någon specifik utbildning om radioaktivitet hade man inte.

Vi kom fram till att en halv dags utbildning och rådgivning vore nog bra. Jag åkte upp till Härnösand och gav alla inspektörer den kunskap jag kunde på en kort tid. På eftermiddagen besökte jag värmekraftverket tillsammans med några från inspektionen.

Det blev nog en rätt bra dag.

Har du kanske något trevligt minne att berätta? Hör gärna av dig i så fall!

Arne Stråby

Gott Nytt År!

Jag vill önska alla våra medlemmar ett gott nytt år, och varmt välkomna till våra träffar under kommande år. Vi vill även gärna hålla kontakt med dem som bor långt från Stockholm, och det försöker vi göra med vårt Seniorblad. Rapportera därför till oss om lokala aktiviteter!

Arne Stråby

